

«Είναι επιτακτική ανάγκη», τόνισε ο Πρωθυπουργός της Κίνας Γουέν Τζιαμπάο μετά τη λήξη της συνεδρίασης του Εθνικού Συμβουλίου του Λαού, να μην οδηγηθεί η χώρα σε μια νέα τραγωδία σαν την Πολιτιστική Επανάσταση

«Πολιτικές μεταρρυθμίσεις όσο είναι ακόμα νωρίς...»

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μια αγωνιάδη έκκληση για πολιτικές μεταρρυθμίσεις προκειμένου να αποφευχθεί μια νέα τραγωδία, όπως ήταν εκείνη που έζησε η Κίνα με την Πολιτιστική Επανάσταση, περιλαμβάνει η παρακαταθήκη που αφήνει ο Γουέν Τζιαμπάο στην επόμενη γενιά ηγετών της Χώρας του Δράκου. Η καθιερωμένη συνέντευξη Τύπου που παραχώρησε ο κινέζος Πρωθυπουργός με τη λήξη της συνόδου του Εθνικού Συμβουλίου του Λαού ήταν η ένατη και τελευταία του. Ο πιο δημοφιλής πολιτικός της Κίνας δεν έκρυψε αυτό που τον χαρακτήριζε τα εννέα χρόνια της πρωθυπουργίας του – τον μεταρρυθμιστικό του ζήλο.

Ο Γουέν Τζιαμπάο μίλησε για όλα τα ζητήματα που κινεί το Πεκίνο

«Πρέπει να προχωρήσουμε σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στον οικονομικό και τον πολιτικό τομέα, κυρίως στη μεταρρύθμιση του συστήματος διοίκησης του κράτους μας και διακυβέρνησης της χώρας μας»

«Αν ο λαός μπορεί να διαχειριστεί ένα χωριό, τότε μπορεί να διαχειριστεί και τις υποθέσεις μιας κοινότητας και μιας περιοχής, συνεπώς οφείλουμε να ενθαρρύνουμε τον λαό να συνεχίσει με τόλμη σε αυτόν τον δρόμο που θα επιτρέψει να αποκτήσει πείρα»

“

«Πρέπει να προχωρήσουμε σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στον οικονομικό και τον πολιτικό τομέα, κυρίως στη μεταρρύθμιση του συστήματος διοίκησης του κράτους μας και διακυβέρνησης της χώρας μας»

«Αν ο λαός μπορεί να διαχειριστεί ένα χωριό, τότε μπορεί να διαχειριστεί και τις υποθέσεις μιας κοινότητας και μιας περιοχής, συνεπώς οφείλουμε να ενθαρρύνουμε τον λαό να συνεχίσει με τόλμη σε αυτόν τον δρόμο που θα επιτρέψει να αποκτήσει πείρα»

να με τον Γουέν, οι πρώτες ελεύθερες εκλογές που πραγματοποιήθηκαν στην κομμουνιστική Κίνα, όταν οι κάτοικοι μιας κωμόπολης εξέλεξαν νέα πρόσωπα στην ηγεσία λίγες εβδομάδες μετά την εξέγερσή τους κατά διεφθαρμένων στελεχών του κόμματος και της διοίκησης, αποτέλεσαν ένα επιτυχή πείραμα που ανοίγει τον δρόμο του εκδημοκρατισμού σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. «Αν ο λαός μπορεί να διαχειριστεί ένα χωριό, τότε μπορεί να διαχειριστεί και τις υποθέσεις μιας κοινότητας και μιας περιοχής, συνεπώς οφείλουμε να ενθαρρύνουμε τον λαό να συνεχίσει με τόλμη σε αυτόν τον δρόμο που θα επιτρέψει να αποκτήσει πείρα», υπογράμμισε. Μια τέτοια εξέλιξη είναι αναπόφευκτη. «Είμαστε πεπεισμένοι ότι η δημοκρατία στην Κίνα μπορεί να συνεχίσει να εξελίσσεται παράλληλα με την ανάπτυξη της χώρας», εξήγησε. «Είναι μια διαδικασία που δεν μπορεί να σταματήσει».

Ο ΜΠΟ ΣΙΑΛΙ. Η «ιστορική τραγωδία» της Πολιτιστικής Επανάστασης δεν ήταν η μόνη έκπληξη που πρόσφερε ο Γουέν στο ακροατήριό του. Ήταν η πρώτη φορά που ένα μέλος του πολιτμπρο του Κομμουνιστικού Κόμματος Κίνας αναφέρθηκε – έστω και εμμέσως – σε πρωτοκλασάτο στέλεχος και την περίεργη υπόθεση στην οποία εμπλέκεται. Το πρόσωπο αυτό είναι ο Μπιο Σιλιάι, γραμματέας του ΚΚ στη μεγαλύτερη πόλη Τσονγκτσίνγκ, γνωστός για τις σκληροπυρηνικές του θέσεις και τις νεομαοϊκές του εκστρατείες κι ένα από τα στελέχη του κόμματος που φιλοδοξούν να διαδραματίσουν ρόλο στη λεγόμενη «πέμπτη γενιά ηγετών». Ο Μπιο πιστώνεται έως πρόσφατα μια επιτυχή μάχη κατά της τοπικής μαφίας. Η εντύπωση αυτή ανατράπηκε, όμως, όταν ο Ουάνγκ Λιζούν, πρώην αστυνομικός διευθυντής της Τσονγκτσίνγκ και στενός συνεργάτης του γραμματέα, πέρασε τη νύχτα της 6ης προς 7η Φεβρουαρίου στο αμερικανικό προξενείο της Τσεγκκντού, πρωτεύουσας της γεπονικής επαρχίας Σισουάν. Οι λόγοι που ώθησαν τον αξιωματούχο στην αγκαλιά των Αμερικανών παραμένουν άγνωστοι. Πάντως, ο Γουέν Τζιαμπάο υποσχέθηκε άπλετο φως. Η έρευνα, είπε, «πρέπει να περάσει τις εξετάσεις του νόμου και της ιστορίας». Και προέτρεψε «την κομματική ηγεσία του Τσονγκτσίνγκ και τις τοπικές Αρχές να αντιλήσουν το διδάγμα από αυτή την υπόθεση».

Αυτή η αναφορά στην υπόθεση αποδεικνύει ότι ο Γουέν Τζιαμπάο κάθε άλλο παρά αδιάφορος είναι στο τέλος της πολιτικής του καριέρας για την επόμενη μέρα του καθεστώτος και τη σκληρή μάχη που αναμένεται να δοθεί ανάμεσα σε μεταρρυθμιστές και σκληροπυρηνικούς για την εννεαμελή διαρκή Επιτροπή του πολιτικού γραφείου, η σύνθεση της οποίας θα αποφασιστεί τον προσεχή Οκτώβριο.

ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ. Σε κάθε περίπτωση, το τέλος μιας πολιτικής καριέρας 45 χρόνων δίνει το δικαίωμα στον 70χρονο Γουέν στην αναπόληση και τον υποχωρώνει σε ένα είδος αυτοκριτικής. Ο κινέζος Πρωθυπουργός θυμήθηκε την αρχή της λαμπρής πορείας του όταν υπηρετούσε ως πολιτικός ινστρούκτορας στους γεωλόγους της φτωχής επαρχίας Γκασού. «Οι ισχνές ικανότητές μου, θεσμικοί και άλλοι παράγοντες αφήνουν πολλά περιθώρια βελτίωσης της δουλειάς μου», δήλωσε. «Θα πρέπει να αναλάβω την ευθύνη για τα προβλήματα που προέκυψαν στην οικονομία και την κοινωνία της Κίνας στη διάρκεια της θητείας μου και για τα οποία αισθάνομαι πραγματικά λύπη», πρόσθεσε.

Ο Πρόεδρος της Κίνας Χου Τζιντάο (αριστερά) και ο Πρωθυπουργός Γουέν Τζιαμπάο (δεξιά) τραγουδούν τον εθνικό ύμνο της χώρας μαζί με τα άλλα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου του Λαού

Οι σύνεδροι που συμμετείχαν στις εργασίες του Εθνικού Συμβουλίου αποχωρούν από τη Μεγάλη Αίθουσα του Λαού. Η πορεία που θα ακολουθήσει η Κίνα τα επόμενα χρόνια είναι στα χέρια της ηγεσίας του Κομμουνιστικού Κόμματος

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ Οι ομάδες που θα κρίνουν το παιχνίδι της εξουσίας

ΜΠΟΡΕΙ ο εφιάλτης της Πολιτιστικής Επανάστασης να τελείωσε πριν από 36 χρόνια με τον θάνατο του Μάο, αλλά φαίνεται ότι συνεχίζει να ρίχνει τη σκιά του στην Κίνα. Ενδεχομένως δεν θα μπορούσε να γίνει διαφορετικά. Στη φρενιτίδα των τελευταίων χρόνων της ζωής του, κανείς δεν ήταν ασφαλής από τον Μεγάλο Τιμονιέρη. Ο Ντεν Σιαοπινγκ, ο διάδοχος του Μάο που έβαλε την Κίνα στον δρόμο της ευημερίας, είχε σταλεί για «επανεκπαίδευση» τρεις φορές. Ο ίδιος ο Γουέν Τζιαμπάο, ο Πρωθυπουργός της Κίνας, είδε πολλά μέλη της οικογένειάς του, μιας οικογενειακής δασκαλίας, διανοουμένων και καλλιτεχνών, να υποφέρουν. Όπως σημειώνει ο βρετανός δημοσιογράφος Μάλκολμ Μουρ, δύσκολα θα μπορούσε να φανταστεί κανείς σήμερα το Κομμουνιστικό Κόμμα να πέφτει σε έναν τέτοιο φαύλο κύκλο βίας. Καθώς όμως μια νέα γενιά ηγετών προετοιμάζεται να αναλάβει την εξουσία, οι διάφορες τάσεις δίνουν τη δική τους μάχη χαρακωμάτων για τον έλεγχό της.

Μια τάση είναι οι λεγόμενοι ελιτιστές, στις τάξεις των οποίων ανήκουν ο Γου Μπινγκουο και ο Ζια Κινγκλί, δεύτερος και τέταρτος αντίστοιχα στην ιεραρχία του Πολίτμπρο και οι οποίοι εκπροσωπούν τις παράκτιες περιοχές, τις περιφέρειες της ανάπτυξης που συνετέλεσαν καθ' εσχάτη στην οικονομική ανάπτυξη της Κίνας. Στην ίδια ομάδα περιλαμβάνονται και τα λεγόμενα πριγκιπόπουλα, οι γόνιμοι παλιών πρώων της κομμουνιστικής επανάστασης που τώρα ήρθε η σειρά τους να ανεβούν τα σκαλιά της κομματικής

ιεραρχίας. Ενα από αυτά τα παιδιά είναι και ο Σι Τζινπίνγκ, ο επόμενος πρόεδρος της Κίνας. Επειτα είναι οι λαϊκιστές που υπερασπίζονται την εργατική τάξη και τις φτωχές περιοχές της ενδοχώρας. Οι τεχνοκράτες, όπως ο Χου Τζιντάο και ο μελλοντικός πρωθυπουργός Λι Κεκιάνγκ. Οι φιλελεύθεροι που πιστεύουν βαθιά στην ανάγκη των μεταρρυθμίσεων, όπως ο Πρωθυπουργός Γουέν Τζιαμπάο. Και άλλοι είναι συντηρητικοί ή πολύ «κωμόνοι» στο σύστημα για να θέλουν οποιαδήποτε αλλαγή. Μετά το σκάνδαλο που τον βάρυνε ο Μπιο Σιλιάι, ο νεομαοϊκός γραμματέας του κόμματος στην πόλη Τσονγκτσίνγκ, φαίνεται να είναι το πρώτο θύμα από τα στελέχη που φιλοδοξούν να αναλάβουν ρόλο στην πέμπτη γενιά ηγεσίας. Η πλάστιγγα φαίνεται να γέρνει υπέρ του μεταρρυθμιστικού μετώπου. Πρέπει να θυμηθεί κανείς ωστόσο την ελπίδα που είχε γεννήσει η ανάληψη της εξουσίας από τον Χου Τζιντάο και τον Γουέν Τζιαμπάο πριν από μια δεκαετία. Η ελπίδα δεν γέννησε, με τη σειρά της, μια πραγματική αλλαγή. Σε αυτά τα δέκα χρόνια, πολλά ηγετικά στελέχη του καθεστώτος πλούτισαν νόμιμα ή παράνομα. Επομένως, οποιαδήποτε αλλαγή γ' αυτούς θα είχε ρίσκο. Παράλληλα, το κόμμα δεν δείχνει να αντιλαμβάνεται ότι οι πολιτίες έχουν αρχίσει να χάνουν την εμπιστοσύνη τους στο σύστημα. Τα επόμενα χρόνια η διακυβέρνηση της αχανούς Χώρας του Δράκου θα γίνει πιο δύσκολη, ειδικά αν οι μεταρρυθμίσεις εξακολουθήσουν να διχάζουν το κόμμα.